

Vsebina

Zanimivo

Mali dobijo malo, veliki veliko 4

Poljedelstvo

Z natančno prehrano do največjih donosov 6

Pridelovanje jarega krmnega graha 8

Reportaža

AB HOF – specializirani sejem za neposredno trženje
kmetijskih proizvodov 12

Živinoreja

S travno silažo do prihranka pri beljakovinah 14

Priporočila za pitanje 15

Tehnika

Koncepti 17

Slovenski trg traktorjev 2019 19

Dan odprtih vrat kmetije Suhodolnik v Lučah 24

Gospodarjenje

Ustaljen sistem 25

Prejeli smo

Biološkodinamično kmetovanje 26

Sejem

Kako izbrati pravo kmetijsko opremo za vaše potrebe?
Z obiskom AGRITECHA! 28

Recepti

Pito v vsak slovenski dom 29

Obvestila

Akcija za nove naročnike 30

Obvestila Zveze strojnih krožkov

Član EUROFARM združenja
vodilnih kmetijskih časopisov

Član žirije za izbor traktorja leta

Izdajatelj: Kmetijska založba d.o.o.

Uredniški odbor:
Marjan Dolenc (kmetijska tehnika, gradnje),
Tatjana Čop
Veronika Valentar
Zorica Abraham Panič

Naslovnica: Jerneja Golob
Glavni in odgovorni urednik: Andrej Golob
Tehnični urednik, oblikovanje: Janez Grabec
Grafična priprava: Kmetijska založba d.o.o.
Tisk: Malex, d.o.o.
Naklada: 5.000 izvodov

Naslov uredništva:
KMETOVALEC, Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 02 885 67 00 in 05 901 05 76
E pošta: kmetovalec@km-z.si, http://www.kmetovalec.com
Naročnine in oglasno trženje:
KMETIJSKA ZALOŽBA d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 05 901 05 76
E pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 6 €
Letna naročnina (12 številke): 60 €
za tujino: 100 €
5% DDV vključen v ceno

Po norih kravah, ptičji gripi in prašičji kugi so živinorejce doleteli še vegani. Konec lanskega leta so zasedli kmetijo sredi Ljubljane. K sreči so njihovo akcijo ljudje večinsko obsodili. A njihova agresivnost se nadaljuje po spletu in medijih. Kar naprej smo priča novicam o škodljivosti živinoreje za okolje in zdravje ljudi. Čeprav gre večinoma za lažne novice ali grozovito pretiravanje, se v skladu s starim reklom, da dolgo ponavljano laž ljudje sčasoma vzamejo za resnico, te kar širijo med ljudstvom in vse bolj postajajo resnica. Zato ob pojavu takšnih vesti ne gre kar zamahniti z roko ali skomigniti z rameni, češ pusti norce pri miru, saj ne vedo, kaj govorijo in delajo. Potrebno se je angažirati in se zoperstavljati norim idejam, če ne, bodo norci zavladali svetu. Tako sem ravno po novem letu na spletu zasledil objavo, kako škodljivo je mleko. Sklicujoče se na ameriške vire naštevajo, kaj vse mleko vsebuje: kri, 135 milijonov gnojnih celic, iztrebke, protibolečinske tablete in antibiotike, rastni hormon, živalske beljakovine, ki zakisajo kri, strupeno beljakovino kazein, ki povzroča raka ... Skratka, mleko naj bi bilo hud strup, čeprav ga nekateri uživamo že celo življenje brez opazne škode. Ni presenetljivo, da se je na to objavo oglasilo par zdravorazumnežev, ki so poskušali stvari postaviti na realna tla, a sta se nanje vsula ogenj in žveplo veganov. Očitno je to novodobna sekta, ki je noben argument ali dokaz ne prepriča, verjamejo le v svoje dogme. Tu bi človek zamahnil z roko, pa naj imajo svojo vero, ampak svojo resnico, pa naj bo še tako skregana z dejstvi in zdravo pametjo, agresivno širijo, s tem pa povzročajo veliko škodo živinorejcem. Na prvi pogled je pisanje strokovno, podprto s kakimi izvlečki znanstvenih objav, ki naj bi potrjevali njihove trditve, in ni vrag, da ne bi prepričali nepoučenega, ki nima časa ali volje preverjati teh „znanstvenih dokazov.“ Tako se je tudi v hudi razpravi okoli mleka hitro pojavil en „strokovnjak“, ki je na pripombe zagovornikov mleka lepil povezave do raznih člankov in objav strokovnih institucij in vse, ki se niso strinjali z njim, razglašal za bedake. No, če si si vzel čas in prebral članke na njegovih povezavah, si hitro ugotovil, da pogosto, vsaj tisti na kolikor toliko znanstveni osnovi, sploh ne dokazujejo tega, kar so razglasili vegani. Najbolj tipičen primer zlorabe je članek o vplivu zauživanja mleka na pogostnost pojavljanja rakavih obolenj. Naslov je mogoče res malo dvoumen, a v zaključkih je lepo napisano, da zauživanje jogurta zmanjša verjetnost nastanka raka. Torej ravno nasprotno od tega, kar trdijo vegani. A to jih nič ne moti, in očitno ta članek pogosto uporabljajo za dokaz kancerogenosti mleka. Ne vem, ali ga sploh niso prebrali ali so tako pokvarjeni in širijo lažne vesti, zanašajoč se, da je bolj malo nejevernih Tomažev, ki bi zadeve preverili.

A poleg veganov se na kmete zgrinjajo še druge tegobe. Za marsikaj so kmetje dežurni krivci. In ni čudno, da jih vedno več obupa. Par dni nazaj je bila v Halozah okrogla miza o težavah govedorejskih kmetij. Na njej so kmetje in svetovalci poskušali najvišjim kmetijskim politikom pokazati zaskrbljujoča gibanja v slovenski živinoreji, zlasti na območjih z omejenimi možnostmi. Če bi bilo vse tako lepo, kot nas skušajo prepričati politiki in lepe reklame o izbrani slovenski kakovosti, ne bi skoraj tisoč slovenskih kmetij (praktično tri na dan) obupalo in zaprlo duri hlevov. Število kmetij, na katerih redijo dojlje, najprimernejšo obliko govedoreje za bolj ekstenzivne pogoje, se je v dobrih desetih letih (2005–2018) zmanjšalo za več kot tretjino. Ob takšnih trendih leta 2050 v Sloveniji ne bo več kmetov ali pa bodo kje kakšnega obdržali kot muzejski primerek, zemljo pa bodo imeli v rokah trije ali štirje sovhozi. Na koncu so organizatorji predstavili še vzroke za takšen eksodus kmetov: vse se začne in konča pri denarju. Enostavna kalkulacija za kmetijo z 20 ha kmetijskih zemljišč in 20 dojljami, kaže da na njej ni mogoče preživeti. S prodajo telet, izločenih krav in subvencij (ki so tako pogosto kamen spotike meščanom) na takšni kmetiji ustvarijo letno 16.900 evrov skupnega prihodka. Po odbitku osnovnih stroškov (11.500 evrov) kmetiji ostane reci in piši 5400 evrov ali 450 evrov na mesec. S tem denarjem naj bi preživela družina in seveda bi bilo priporočljivo še kaj investirati na kmetiji. Potem pa nas mediji bombardirajo, kako težko je preživeti s 500 evri penzije ali z minimalno plačo, ki po novem znaša nad 940 evrov, ali s socialno pomočjo, ki za nezaposleno samsko osebo znaša nad 400 evrov, za štiričlansko družino že nad 1000 evrov. Torej si kmet z rejo dojlj, z za slovenske razmere precej nadpovprečno veliko kmetijo, s trdim delom cele družine niti približno ne ustvari takšnega dohodka, kot ga v obliki socialne podpore država nudi enako veliki družini, v kateri ni nihče zaposlen. In vendar ne manjka veliko, da bi levičarji takšne kmete spet razglasili za kulake in jim odvzeli kmetije ali pa jim jih preko nepremičninskega davka dodatno obdavčili. Kot pišemo na naslednjih straneh, to ni težava samo slovenskih kmetov. Tudi v Nemčiji se srečujejo z enakimi težavami. Največja težava je hiter tehnološki razvoj, ki zahteva visoka vlaganja, in danes delovno mesto na kmetiji stane precej več od delovnega mesta v industriji. S tem, da tam mora delodajalec delavcu zagotoviti oziroma opremiti delovno mesto, kmet si ga mora sam. In ko si to delovno mesto opremlja, je tarča zavisti, največ od tistih, ki jim je vse prineseno na krožniku. In seveda digitalizacija kmetijstva, trajnostno, sonaravno, dobrobitno in kar je teh novodobnih skovank, o kateri sanjajo nekateri naši politiki, niso rešitve, temveč dodaten udarec po malem kmetu, saj vse najprej zahtevajo dodatna vlaganja, za katera si mora kmet odtrgovati od ust. Nepovratna sredstva so večinoma namenjena le izbrancem in za celotno kmetijstvo le kaplja v morje.

Upam, da je ministrica poslušala, kaj so ji na tej okrogli mizi poskušali dopovedati, in se je bo kaj prišlo.

Vaš urednik